

tenekli, büyük bilgi birikimine sahip kişileri alıyor. Bu acı bir beyin göçü ama tersine de oluyor. Burada olanak sağlanırsa insanlar geri geliyor” dedi.

Umut Batı'da mı?

MSÜ Sosyoloji Bölümü'nden Firdevs Gümüşoğlu, “Günümüzde gençler, umudu Batı'ya gitmekte buluyor! Umudun kısa zamanda tükeneyeceğini bile bile...” derken, Fulbright İstanbul Bürosu Müdürü Süreyya Ersoy, her yıl 11 bine yakın öğrencinin ABD'ye gitmek için en azından bilgi istediğini söyledi.

Gençler arasında “işsiz kalma” ya da “hayat boyu düşük maaşa talim etme” korkularının yaygın olduğuna dikkat çeken Ersoy, “Eğitim için yurtdışına giden gençler geri dönüyor mu” sorusuna şu yanıtı verdi:

“Aslında çoğu dönüyor. Son senelerdeki ekonomik krizlere rağmen Türkiye'de çok fırsatlar ve bakir alanlar var. Üstelik Türkiye son yıllarda dünya ile büyük ölçüde bütünleşmiş durumda. Yani Avrupa'da, Amerika'da ne varsa hemen hepsi Türkiye'de de mevcut. Öte yandan özellikle Amerika'nın vize şartları öğrencileri normalde dönmeye zorluyor. Bir de gerçekçi düşünmek gerekirse, Avrupa'da, Amerika'da tutunabil-

MSU öğretim üyesi Gümüşoğlu, Türkiye'nin bir Cumhuriyet kuşağı yetiştirdiğini hatırlattı:

Onlar umutları güçlü kıldılar

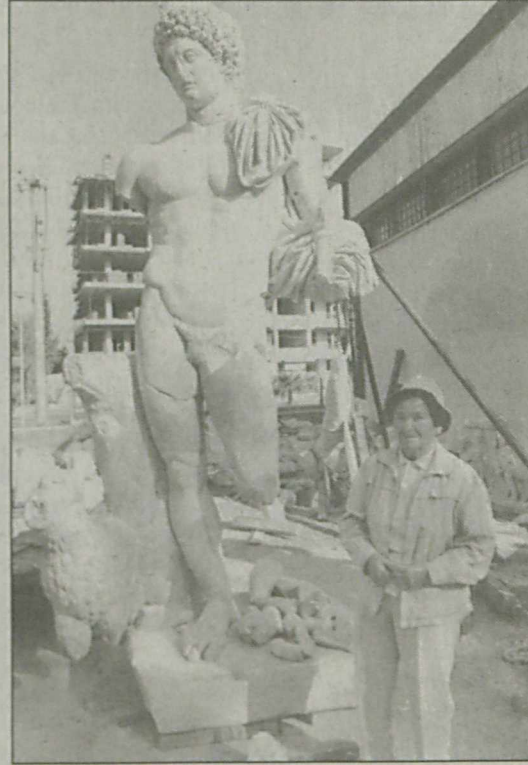
MSÜ Sosyoloji Bölümü'nden Firdevs Gümüşoğlu, Türkiye'nin bir Cumhuriyet kuşağı yetiştirdiğini hatırlatarak şunları söyledi: “Onlar devletin olanaklarıyla, olanaksızlıklara karşı eğitim gördüler. Olanaksızlıkları kader olmaktan çıkaracak bilinçle eğitildiler. Cumhuriyet kuşağı yurtseverdir ve ülkenin bağımsızlığından yanadır. 1920'lerde ve 30'larda eğitim için yurtdışına gönderilen bu gençler, eğitimlerini bitirir bitirmez ‘Bu ülkeye borcum var!’ diyerek adeta koşarak yurda dönmüşlerdi.”

Türkiye onlara güvendi

Gençleri böylesine yalnızlaştıran temel etkenin nereden kaynaklandığını, en iyi Cumhuriyet kuşağının anlatacağını vurgulayan Gümüşoğlu, şu örnekleri verdi: “1925-27 yılları arasında Paris'te Pasteur Enstitüsü'nde eğitim gören Dr. Zekai Muammer Tunçman, dönüşte Diyarbakır'da görevlendirilir. Dört yıl boyunca

çalıştığı Diyarbakır'da, kurduğu aşı istasyonları aracılığıyla kuduzdan ölüm vakasına rastlanmaz olur. Dr. Tunçman, ithal aşıyla değil, kendi hazırladığı aşı ve serumla bunu

başarır. Ülkemizin evreni gözleyen ilk bilim kadını olan Nüzhet Gökdoğan da Cumhuriyet genci olarak Fransa'ya gönderilir. 60 kişilik sınıfta tek kız öğrencidir. O

1920'li 30'lu yıllarda eğitim için yurtdışına gönderilen gençler, eğitimlerini bitirir bitirmez “Bu ülkeye borcum var” diyerek yurda döndüler. Bu gençlerden biri de Türkiye'nin ilk kadın arkeoloğu Jale İnan'dı.

günlerde Fransız kızların matematik öğrenmesi pek hoş karşılanmaz. O ise matematik, fizik ve astronomi eğitimi alır. Paris'te üniversitede kalması teklif edilir. Kabul etmez, ülkeye döner ve İstanbul Üniversitesi'nde Astronomi Bölümü'nü kuranlar arasında yer alır. Ya Jale İnan! Türkiye'nin ilk kadın arkeoloğu, bilim kadını olmaya iten şey neydi onu? Umutları güçlü kılan Cumhuriyet gençleri o kadar çok ki. Bilmek, öğretmek, yayım yapmak, topluma yararlı olmak en büyük tutkuları oldu. Kimi kez okul binalarını inşa edip elektrik olmayan köylerde elektrik şebekesi kurdular. Kimi kez de aylar boyu uygarlıktan uzak yerlerde eğitmen, öğretmen, ebe, hemşire ve doktor oldular. Yenilginin değil, yenginin kuşağıydı onlar. Yıkılmış, parçalanmış bir ülkeden yurt yaratıldığına tanıklık ettiler. Ülke yönetimi onlara güvendi, onlar ise ülkelerine... Gençlere onurlu bir geçmiş, özgüven, yurtseverlik eğitimi verildiği zaman, onlardan korkulur!?”

26.01.2003

Cemalovi jet

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Jale İnan Arşivi

JALARC0700902